

Nr 91

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående överlåtelse av viss kronan tillhörig mark m. m.; given Stockholms slott den 10 mars 1961.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Sven Andersson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen begäres i sju fall riksdagens medgivande att överlåta viss kronan tillhörig mark. I propositionen föreslås sålunda i tre fall försäljning till Kristianstads stad av mark m. m. i stadens centrala delar, tillhörig Wendes artilleriregementes förutvarande kasernetablisement i staden. Vidare föreslås försäljning till en förening av den s. k. Tyggården i Visby samt till Bodens stad av ett område inom det s. k. Sveafältet i Boden. Slutligen föreslås dels överlåtelse till Luleå stad av ett område å det s. k. Oskarsvarvsområdet i staden, dels ock försäljning till ett bolag av en fastighet i Järfälla kommun.

*Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 10 mars 1961.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet samt, såvitt avser punkterna 2 och 4, jämväl med cheferna för kommunikations- och ecklesiastikdepartementen anmäler chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, frågar om överlåtelse av viss kronan tillhörig mark m. m. och anför därvid följande.

Efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1960: 48 har riksdagen i skrivelse 1960: 126 bemyndigat Kungl. Maj:t, bland annat, att under budgetåret 1960/61 utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning av kronan tillhörig fast egendom, såframt taxeringsvärdet å egendomen uppgår till högst 70 000 kronor, eller, där taxeringsvärde inte är åsatt, det vid särskild uppskattning utrönta saluvärdet uppgår till högst nämnda belopp. I det följande anmäles av fortifikationsförvaltningen ingivna ärenden vilka synes böra underställas riksdagen.

1.

Med skrivelse den 5 januari 1961 har *fortifikationsförvaltningen* överlämnat ett den 20 december 1960 och den 5 januari 1961 dagtecknat avtal, enligt vilket ämbetsverket, å kronans vägnar, med drättselkammaren i Kristianstad, å Kristianstads stads vägnar jämlikt stadsfullmäktiges i staden beslut den 19 juni 1957, träffat avtal om försäljning — för ämbetsverkets del under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande — till staden av tomten nr 1 i kvarteret Jörgen Kristoffersen i Kristianstad med å densamma befintliga byggnader och hägnad för en köpeskilling av 135 000 kronor. Beträffande avtalets innehåll i övrigt torde få hänvisas till handlingarna i ärendet. — Fortifikationsförvaltningen hemställer, att avtalet måtte godkännas.

Av fortifikationsförvaltningens skrivelse inhämtas vidare bland annat följande. Efter Wendes artilleriregementes utflyttning till Norra Åsum erfordras vissa av regementet tidigare disponerade markområden och byggnader inom Kristianstads centrala delar icke längre för försvaret. Liksom

beträffande övrig för försvaret icke längre erforderlig mark i centrala Kristianstad har från Kristianstads stads sida anmälts önskemål om att få förvärva förenämnda tomt. Enligt gällande stadsplan får tomten endast användas för bostadsbebyggelse. I samband med försäljningen har viss tilldelning av bostäder åt försvarsanställd personal säkerställts. Härigenom har enligt uppgift från försvarsstabens stabens önskemål om bostäder för försvarsanställd personal — föranlett av den med indragningen av Göta artilleriregemente sammanhängande förflyttningen av viss personal till Kristianstad — tillgodosetts. Tomten, som även benämnes materialgården, innehåller i areal 1 773 kvadratmeter och är belägen omedelbart söder om regementets förutvarande s. k. norra kasernområde. Å tomten är belägna två mindre förrådsbyggnader, som är uthyrda för garageändamål. De är redovisade i arméns delfond av försvarets fastighetsfond med ett byggnadsvärde av 24 850 kronor, varav 425 kronor återstår att avskrivna per den 2 juli 1961. Tomten är i samma delfond bokförd med ett markvärde av 30 000 kronor. Värdet av tomten har uppskattats till 135 000 kronor. Mot värderingen har fortifikationsförvaltningen och bostadsstyrelsen funnit intet vara att erinra.

Departementschefen

Då ifrågavarande område synes utan olägenhet kunna avstås av försvaret och då försäljningen kommer att underlätta bostadsanskaffningen för den försvarsanställda personalen i Kristianstad, anser jag mig böra tillstyrka att försäljningen genomföres. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:tt måtte föreslå riksdagen medge

att ifrågavarande tomt må försäljas till Kristianstads stad på i huvudsak de villkor som angivits i det rörande försäljningen upprättade avtalet.

2.

Med skrivelse den 23 januari 1961 har *fortifikationsförvaltningen* överlämnat ett den 20 december 1960 och den 23 januari 1961 dagtecknat avtal, enligt vilket ämbetsverket, å kronans vägnar, med föreningen Gotlands fornvänner, träffat avtal om försäljning — under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande — till föreningen av tomten nr 1 i kvarteret Museet i Visby med därå befintliga byggnader för en köpeskilling av 400 kronor. Enligt avtalet åligger det föreningen att med 28 000 kronor bidra till kronans kostnader för iordningställande av förrådslokaler i ersättning för förrådsutrymmen som kronan nyttjar i en av de sålda byggnaderna. Enligt avtalet förbinder sig vidare föreningen — enär hela den överlätna fastigheten är upptagen i förteckningen över byggnadsminnesmärken — att iakttaga gällande bestämmelser beträffande vården av byggnadsminnesmärken och att

underställa byggnadsstyrelsen frågor om större underhålls- och ändringsarbeten inom byggnaderna. I avtalet har föreningen även lämnat sitt medgivande till utfärdandet av särskilda skyddsföreskrifter jämlikt lagen den 12 juni 1942 om skydd för kulturhistoriskt märkliga byggnader. Slutligen har kronan i avtalet förbehållits rätt att jämlikt lagen den 20 juni 1924 om återköpsrätt till fast egendom köpa fastigheten åter, därest densamma icke helt användes för museiändamål. Beträffande avtalets innehåll i övrigt torde få hänvisas till handlingarna i ärendet. — Fortifikationsförvaltningen hemställer, att avtalet måtte godkännas.

Av fortifikationsförvaltningens skrivelse inhämtas vidare bland annat följande. Kvarteret Museet i S:t Hansroten i Visby, tidigare benämnt Strandrotens andra kvarter, består av tomterna nr 1 och 2. Den senare äges av föreningen Gotlands fornvänner och på densamma är föreningens museibygnad belägen. Tomten nr 1 utgör den s. k. Tyggården och är bebyggd med fyra försvaret tillhöriga byggnader. Tomten innehåller i areal cirka 2 160 kvadratmeter. Till föreningen har kronan tidigare hyresfritt med nyttjanderätt upplåtit tre av byggnaderna jämte viss tomtyta för museiändamål. I den fjärde byggnaden är inrymd ett Gotlands tygstation tillhörigt tygmaterieförråd. Efter hörande av representanter för arméstaben, militärbefälhavaren och tygstationen har fortifikationsförvaltningen funnit det önskvärt med hänsyn till bland annat byggnadens utförande och beskaffenhet av byggnadsminnesmärke och till att förrådet är beläget vid trånga gator inom centrala stadskvarter att detsamma flyttas. Riksantikvarieämbetet har i yttrande till fortifikationsförvaltningen förklarat sig finna det angeläget, att föreningen får möjlighet att för museiändamål och för sin verksamhet i övrigt nyttja samtliga byggnader inom kvarteret, varför ämbetsverket förordar, att den avsedda försäljningen kommer till stånd. Beträffande frågan om tomtens eventuella saluvärde har byggnadsstyrelsen i yttrande till fortifikationsförvaltningen uttalat bland annat följande.

Med hänsyn till att föreningen för museiändamål hyresfritt redan disponerade vissa byggnader samt under hand utlovats sådan dispositionsrätt även till den byggnad, som fortfarande utnyttjades av kronan, syntes byggnaderna icke kunna åsättas något hyresvärde, att läggas till grund för en uppskattning av fastighetens värde. I anledning härav kunde fastigheten icke åsättas något värde för kronan annat än om de på densamma befintliga byggnaderna revs. Då samtliga byggnader emellertid vore byggnadsminnesmärken, syntes en sådan åtgärd icke möjlig. Byggnadsstyrelsen hade icke nu och torde icke framdeles få någon användning för byggnaderna för något statligt ändamål.

De å tomten nr 1 befintliga byggnaderna är i arméns delfond av försvarrets fastighetsfond upptagna med ett helt avskrivet byggnadsvärde om tillhoppa 303 300 kronor. Marken är icke för sig bokförd utan ingår i en större bokföringsenhet. Fortifikationsförvaltningen har uppskattat dess andel av

detta bokföringsvärde till i runt tal 400 kronor. Fortifikationsförvaltningen, som delar byggnadsstyrelsens uppfattning att tomten icke kan anses ha något saluvärde, som bör uttagas av föreningen, har med hänsyn till bokföringsförhållandena funnit den formella köpeskillingen böra fixeras till 400 kronor. — Samråd i ärendet har ägt rum med chefen för armén och armétygförvaltningen.

Departementschefen

Jag vill erinra om att genom lagen den 9 december 1960 (nr 690) om byggnadsminnen den i förevarande avtal omförmälda lagen den 12 juni 1942 om skydd för kulturhistoriskt märkliga byggnader upphävts. Enligt den nya lagen ankommer det på riksantikvarien att på ansökan pröva huruvida en staten icke tillhörig byggnad skall förklaras för byggnadsminne. Jag föreslår därför, att den föreslagna försäljningen får genomföras på i huvudsak de villkor som i det föregående angivits men under förutsättning att föreningen Gotlands fornvänner styrker att föreningen hos riksantikvarien ansökt, att den överlåtna fastigheten skall förklaras för byggnadsminne. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medge

att ifrågavarande tomt må försäljas till föreningen Gotlands fornvänner på i huvudsak de villkor, som angivits i det rörande försäljningen upprättade avtalet men med den jämkning som angivits i det föregående.

3.

Med skrivelse den 30 januari 1961 har *fortifikationsförvaltningen* överlämnat ett den 4 och den 30 januari 1961 dagtecknat köpekontrakt, enligt vilket ämbetsverket, å kronans vägnar, med drätselkammaren i Boden, å Bodens stads vägnar, träffat avtal om försäljning — under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande — till staden av ett område om cirka 4,88 hektar av stadsägorna nr 928 + 929 + 930 + 931 + 932 + 933 + 934 + 935 + 936 + 937 + 938 och 940 + 943 + 944 + 945 + 951 i Bodens stad för en köpeskillning av 77 600 kronor. I köpekontraktet har vidare intagits bestämmelser, varigenom garanti vinnes för att minst 60 av de å området planerade omkring 150 bostadslägenheterna kommer att ställas till förfogande för personal vid Bodens garnison. Enligt kontraktet har staden även förbundit sig att vid försäljning av tomt eller upplåtelse av tomträtt inom området fastställa sådant pris, att intäkterna av markens försäljning och det kapitaliserade värdet av tomträttsavgälderna icke överstiger den i köpekontraktet bestämda köpeskillningen ökad med stadens självkostnader för framdragande av gator och avloppsledning samt sedvanliga exploateringskostnader. Beträffande avtalets innehåll i övrigt torde få hänvisas till hand-

lingarna i ärendet. — Fortifikationsförvaltningen hemställer, att avtalet måtte godkännas.

Av fortifikationsförvaltningens skrivelse med därtill hörande handlingar inhämtas vidare bland annat följande. Den mark som kronan enligt avtalet försäljer för bostadsändamål utgör ett obebyggt område inom det s. k. Sveafältet i Boden. Chefen för armén har intet haft att erinra mot försäljningen. Genom fortifikationsförvaltningens försorg har området värderats och därvid åsatts ett värde av 77 600 kronor. Bostadsstyrelsen har i yttrande till fortifikationsförvaltningen tillstyrkt, att området försäljes mot en köpeskilling av 77 600 kronor. Då berörda område, vilket redovisas å arméns delfond av försvarets fastighetsfond, icke är för sig bokfört utan ingår såsom del av en större bokföringsenhet, har förvaltningen i enlighet med gällande bestämmelser ungefärligt uppskattat områdets bokförda värde till i runt tal 2 500 kronor. — Stadsfullmäktige i Boden har den 20 januari 1961 godkänt ifrågavarande köpekontrakt.

Departementschefen

Enligt vad jag inhämtat ligger ifrågavarande område för nära befintlig bebyggelse för att numera kunna nyttjas för militärt ändamål. Med hänsyn härtill och då försäljningen kommer att underlätta bostadsanskaffningen för den försvarsanställda personalen i Boden, anser jag mig böra tillstyrka att försäljningen genomföres.

Jag hemställer således, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medge att det ifrågavarande området må försäljas till Bodens stad på i huvudsak de villkor, som angivits i det rörande försäljningen upprättade avtalet.

4.

Med skrivelse den 9 februari 1961 har *fortifikationsförvaltningen* överlämnat ett mellan förvaltningen, å kronans vägnar, och drätselkammaren i Kristianstad, å Kristianstads stads vägnar, den 12 januari och den 8 februari 1961 träffat avtal enligt vilket — under förbehåll av Kungl. Maj:ts och stadsfullmäktiges i staden godkännande — kronan till staden försäljer tomt nr 2 i kvarteret Tyggården i Kristianstad med å densamma befintliga tyghus, två flygelbyggnader, en garagebyggnad och andra av försvaret förvaltade anläggningar för en köpeskilling av 400 000 kronor. I avtalet är föreskrivet, att den överlåtna egendomen till huvuddelen skall användas för museiändamål samt att inom museet skall beredas plats med cirka 100 kvadratmeter för ett militärt museum. Enligt avtalet får förändring av vissa delar av överlåtna egendomen, som är upptagna i förteckningen över byggnadsminnesmärken, icke vidtagas utan byggnadsstyrelsens hörande. Beträffande avtalets innehåll i övrigt torde få hänvisas till handlingarna i

ärendet. — Fortifikationsförvaltningen hemställer att avtalet måtte godkännas.

Av fortifikationsförvaltningens skrivelse inhämtas vidare bland annat följande. Ifrågavarande tomt, benämnd tyghustomten, innehåller i areal omkring 2 745 kvadratmeter och tillhör Wendes artilleriregementes förutvarande kasernetablisement i Kristianstad. Huvuddelen av å tomten befintliga anläggningar är för närvarande uthyrda till staden. Tomten är i arméns delfond av försvarets fastighetsfond bokförd med ett markvärde av 50 000 kronor. Tyglängan och flygelbyggnaderna är i samma delfond redovisade med ett helt avskrivet byggnadsvärde om sammanlagt 391 100 kronor. Därutöver finnes en mindre, icke fondredovisad garagebyggnad. Genom fortifikationsförvaltningens försorg har tomten i november 1958 värderats och därvid åsatts ett värde av 390 000 kronor, varav 165 000 kronor för marken och 225 000 kronor för byggnaderna. Mot värderingen i och för sig har fortifikationsförvaltningen icke funnit skäl till erinran. Med hänsyn till de efter värderingstidpunkten inträffade förändringarna i penningvärde m. m. har ämbetsverket dock ansett summan nu böra avrundas uppåt till 400 000 kronor. — Avtalet har godkänts av stadsfullmäktige i Kristianstad den 11 januari 1961. — Samråd i ärendet har ägt rum med chefen för armén.

Departementschefen

Vissa i förevarande avtal närmare angivna delar av överlåtna egendomen är kulturhistoriskt märkliga. Under hänvisning till vad jag anfört under punkt 2 föreslår jag därför, att ifrågavarande försäljning får genomföras på i huvudsak de villkor som angivits i det rörande försäljningen upprättade avtalet dock under förutsättning att staden styrker att den hos riksantikvarien ansökt att förutnämnda delar av den överlåtna egendomen skall förklaras för byggnadsminne.

Jag hemställer således, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medge att ifrågavarande tomt må försäljas till Kristianstads stad på i huvudsak de villkor, som angivits i det rörande försäljningen upprättade avtalet men med den jämkning som angivits i det föregående.

5.

Med skrivelse den 9 februari 1961 har *fortifikationsförvaltningen* överlämnat ett den 12 januari och den 8 februari 1961 dagtecknat köpekontrakt, enligt vilket ämbetsverket, å kronans vägnar, med drätselkammaren i Kristianstad, å Kristianstads stads vägnar, träffat avtal om försäljning — under förbehåll av Kungl. Maj:ts och stadsfullmäktiges i staden godkännande — till staden av stadsägoområdet nr 565 av stadsågan nr 565 + 566 i

Kristianstad för en köpeskilling av 180 000 kronor. Enligt avtalet ingår i överlåtelsen jämväl två byggnader, benämnda beväringssbarack och sommarstall, med tillhörande avtråde och gödselstad. Enligt avtalet äger kronan vidare, därest kronan så önskar, rätt att inom viss tid bortflytta en å ifrågavarande område befintlig byggnad, benämnd fältförrådet. I annat fall tillfaller den enligt avtalet staden utan tillägg till köpeskillingen. Slutligen förbinder sig staden enligt avtalet att utgiva ett belopp av 100 000 kronor såsom bidrag till kronans kostnader för bortflyttning av fältförrådet eller iordningställande av förrådslokaler i ersättning för detsamma. Beträffande avtalets innehåll i övrigt torde få hänvisas till handlingarna i ärendet. — Fortifikationsförvaltningen hemställer att avtalet måtte godkännas.

Av fortifikationsförvaltningens skrivelse inhämtas vidare bland annat följande. Efter Wendes artilleriregementes utflyttning till Norra Åsum erfordras vissa av regementet tidigare disponerade markområden och byggnader inom Kristianstads centrala delar, bland annat inom Norra kasernområdet, icke längre för försvaret. Från Kristianstads stads sida har anmälts önskemål om att få förvärva sådana markområden och byggnader. Stadsägoområdet nr 565 innehåller i areal omkring 11 000 kvadratmeter. Enligt ny stadsplan för Norra kasernområdet skall stadsägoområdet utgöra dels park, dels tomt för allmänt ändamål. Det överlåtna stadsägoområdet är i arméns delfond av försvarets fastighetsfond bokfört med ett markvärde av 35 000 kronor. Tidigare omförmälda beväringssbarack och sommarstall, som är redovisade i sagda delfond med ett sammanlagt helt avskrivet bygnadsvärde om 113 400 kronor, erfordras icke längre för försvarets behov. Beväringssbaracken är sedan 1958 uthyrd till Kristianstads stad, som även disponerar viss del av sommarstallet. Förenämnda fältförråd däremot, som är beläget inom den del av stadsägoområdet som enligt den nya stadsplanen får bebyggas, erfordras fortfarande för förrådsändamål. Fältförrådsbyggnaden är redovisad i fastighetsfonden med ett bygnadsvärde av 100 450 kronor, varav 3 357 kronor 50 öre återstår att avskriva per den 1 juli 1961. Genom fortifikationsförvaltningens försorg har området värderats och därvid åsatts ett värde av 180 000 kronor. Däri är inräknat värdet av beväringssbaracken och sommarstallet, vilka har ett sådant läge, att de ej behöver omedelbart borttagas i samband med områdets planliga bebyggande. Motsatt förhållande råder emellertid beträffande fältförrådsbyggnaden, varför densamma i en exploateringsvärdering icke kan åsättas något värde. Mot värderingen har fortifikationsförvaltningen icke funnit något att erinra. — Stadsfullmäktige i Kristianstad har den 11 januari 1961 godkänt avtalet. — Samråd i ärendet har ägt rum med chefen för armén.

Departementschefen

Gentemot den föreslagna överlåtelsen synes inte något vara att invända. Jag får därför hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medge

att ifrågavarande stadsägoområde må försäljas till Kristianstads stad på i huvudsak de villkor, som angivits i det rörande försäljningen upprättade avtalet.

6.

Med skrivelse den 17 februari 1961 har *fortifikationsförvaltningen* överlämnat ett den 10 och den 17 februari 1961 dagtecknat överlåtelseavtal, enligt vilket förvaltningen, å kronans vägnar, med drätselkammaren i Luleå, å Luleå stads vägnar, träffat avtal om överlåtelse — under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande — till staden utan ersättning av ett område om cirka 890 kvadratmeter av tomten nr 1 inom kvarteret Blåvingen i Luleå stad. Enligt avtalet förbinder sig staden att snarast möjligt påbörja och utföra planerad bostadsbebyggelse inom området. I avtalet har vidare intagits bestämmelse varigenom garanti vinnes för att minst 50 % av de inom området planerade bostadslägenheterna kommer att ställas till förfogande för personal vid Norrbottens flygbaskår. Beträffande avtalets innehåll i övrigt torde få hänvisas till handlingarna i ärendet. — Fortifikationsförvaltningen hemställer, att avtalet måtte godkännas.

Av fortifikationsförvaltningens skrivelse inhämtas vidare bland annat följande. År 1941 överlät Luleå stad till kronan vederlagsfritt tre å det s. k. Oskarsvarvsområdet i staden belägna områden bland annat nuvarande tomten nr 1 inom kvarteret Blåvingen, för att av kronan utnyttjas för uppförande av bostäder för vid flygvapnet anställd personal. Byggnadsmöjligheterna inom ovan angivna tre områden har utnyttjats av kronan utom vad angår nu förevarande del av tomten nr 1 inom kvarteret Blåvingen, där utrymme finnes för uppförande av ytterligare ett bostadshus. Fortifikationsförvaltningen anser det angeläget att den planerade bostadsbebyggelsen snarast kommer till utförande. Enligt förvaltningens mening bör i samband därmed det aktuella området av kronan återlämnas till staden. Cheferna för flygvapnet och Norrbottens flygbaskår har tillstyrkt överlåtelsen. Området i fråga, vilket redovisas å flygvapnets delfond av försvarets fastighetsfond, är icke för sig bokfört utan ingår såsom del av en större bokföringsenhet. Då emellertid området utgör ringa del av nämnda bokföringsenhet och det bokförda värde, som beräknas belöpa på området, är obetydligt, anser fortifikationsförvaltningen tillräckliga skäl icke föreligga att vidtaga någon fondreglerande åtgärd i anledning av överlåtelsen. — Stadsfullmäktige i Luleå har den 26 januari 1961 godkänt avtalet.

Departementschefen

Mot fortifikationsförvaltningens förslag har jag inte något att erinra. Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medge att det ifrågavarande området må överlåtas till Luleå stad

på i huvudsak de villkor, som angivits i det rörande överlåtelsen upprättade avtalet.

7.

Med skrivelse den 25 februari 1961 har *fortifikationsförvaltningen* överlämnat ett den 24 och den 25 februari 1961 dagtecknat köpekontrakt, enligt vilket ämbetsverket, å kronans vägnar, med handelsbolaget med firma Byggnadsfirman G. Axelsson & Son, Stockholm, träffat avtal om försäljning — under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande — till bolaget av fastigheten Barsbro 1¹⁰ i Järfälla kommun av Stockholms län, omfattande omkring tre hektar, med undantag av ett område om cirka 260 kvadratmeter för en köpeskillning av 75 000 kronor. Enligt avtalet förbinder sig bolaget att icke utan medgivande av fortifikationsförvaltningen exploatera fastigheten hårdare än förslag till byggnadsplan för fastigheten utvisar samt att, därest sådant medgivande lämnas och ändringen icke är av obetydlig omfattning, till kronan utbetala full ersättning för därigenom uppkommande mervärde av marken. Beträffande avtalets innehåll i övrigt torde få hänvisas till handlingarna i ärendet. — Fortifikationsförvaltningen hemställer, att avtalet måtte godkännas.

Av fortifikationsförvaltningens skrivelse inhämtas vidare bland annat följande. Bolaget har, med kommunalnämndens i Järfälla godkännande, till försvarsstaben lämnat en — vid köpekontraktets undertecknande bekräftad — utfästelse att försvarsstabens bostadsdetalj skall äga anvisa hyresgäster till en tredjedel av samtliga bostäder, vilka planeras enligt det föreliggande förslaget till byggnadsplan, d. v. s. till cirka 90 lägenheter. Fastigheten är belägen söder om järnvägen vid Barkarby station. Dess omkring 700 meter långa östsida gränsar till bolaget tillhöriga fastigheten Vålberga 1¹ och 2¹. Bolaget har hos fortifikationsförvaltningen anhållit att få förvärva Barsbro 1¹⁰ för gemensam exploatering med Vålberga 1¹ och 2¹. Exploateringen avses skola genomföras i huvudsak enligt föreliggande förslag till byggnadsplan. Kommunalnämnden i Järfälla har förklarat, att nämnden ansåg det lämpligt att bolaget förvärvade Barsbro 1¹⁰. Fortifikationsförvaltningen har för egen del funnit, att fastigheten icke lämpligen kan exploateras annat än i förening med Vålberga 1¹ och 2¹. Emellertid har från ifrågavarande försäljning undantagits ett område om cirka 260 kvadratmeter av fastigheten som järnvägsstyrelsen behöver disponera för planerad anläggning av dubbelspår. På uppdrag av bolaget har lantmätare värderat fastigheten, som delvis är skogbevuxen, och därvid åsatt densamma ett värde av 68 700 kronor exklusive värdet av huvuddelen av den på fastigheten växande skogen. Genom fortifikationsförvaltningens försorg har sagda värdering granskats varvid fastigheten, delvis på andra grunder än de vid förstnämnda värdering använda, värderats och åsatts ett

värde av 75 000 kronor inklusive växande skog. Bostadsstyrelsen, som yttrat sig i ärendet, har ansett det vid förstnämnda värdering framräknade värdet av råmarken, exklusive huvuddelen av skogsvärdet, utgöra skäligt pris vid den tilltänkta försäljningen. För egen del har fortifikationsförvaltningen funnit sig kunna godtaga ett värde av 75 000 kronor för fastigheten inklusive växande skog. Fastigheten, vilken redovisas å arméns delfond av försvarets fastighetsfond, är icke för sig bokförd utan ingår som del av en större redovisningsenhet. Fortifikationsförvaltningen har ungefärligt uppskattat fastighetens bokförda värde till 1 000 kronor.

Departementschefen

Jag föreslår att ifrågavarande fasta egendom får försäljas till bolaget på i huvudsak de villkor som i det föregående angivits. Fastigheten skall av bolaget användas för bostadsbebyggelse, varvid såsom nämnts omkring 90 bostadslägenheter tillförsäkras försvarets personal.

Jag hemställer således, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medge att ifrågavarande fasta egendom må försäljas till handelsbolaget med firma Byggnadsfirman G. Axelsson & Son i Stockholm på i huvudsak de villkor, som angivits i det rörande försäljningen upprättade avtalet.

Med bifall till vad föredragande departementschefen sålunda under punkterna 1—7, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Carl Hanström
